

Sygn. akt V CSK 67/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P. K.

przeciwko Gminie W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 grudnia 2013 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 10 września 2012 r.

uchyla zaskarżony wyrok w części oddalającej apelację (pkt 1) i orzekającej o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 2) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego; odrzuca skargę kasacyjną w pozostałej części.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. K. przeciwko Gminie W. o zapłatę, wyrokiem z dnia 9 maja 2012 r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 213 793,96 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2010 r., a w pozostałej części oddalił powództwo.

Ustalił, że powód od 2005 roku prowadzi „Delikatesy J.” przy A. [...] w W. W skład asortymentu sklepu wchodziły – na podstawie zezwolenia Prezydenta Miasta W. z dnia 30 grudnia 2005 r., wydanego na okres od 31 grudnia 2005 r. do 30 grudnia 2007 r. – napoje zawierające do 4,5 % alkoholu oraz piwo, przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży. W dniu 27 listopada 2007 r. powód wystąpił z wnioskiem o wydanie kolejnego zezwolenia. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2007 r. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała wniosek pozytywnie, stwierdzając, że lokalizacja sklepu „Delikatesy J.” jest zgodna z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 18 września 2003 r., określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz liczbę punktów ich sprzedaży. Opinię pozytywną wydała też Straż Miejska, natomiast negatywną Rada Osiedla G., która w uchwale z dnia 6 grudnia 2007 r. wskazała na niezgodność usytuowania sklepu „Delikatesy J.” z przepisami prawa miejscowego. Decyzją z dnia 17 stycznia 2008 r. Prezydent Miasta W. odmówił wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa, stwierdzając, że uwzględnienie wniosku byłoby naruszeniem uchwały Rady Miejskiej z dnia 18 września 2003 r.

Powód wniósł odwołanie, lecz Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. decyzją z dnia 4 marca 2008 r. utrzymało zaskarżoną decyzję w mocy, a skargę powoda na tę decyzję Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił wyrokiem z dnia 13 listopada 2008 r. Na skutek skargi kasacyjnej powoda, Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 25 listopada 2009 r. uchylił zaskarżony wyrok, decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 4 marca 2008 r. i decyzję Prezydenta W. z dnia 17 stycznia 2008 r., stwierdzając w uzasadnieniu, że pozytywna opinia komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy wiąże organ administracyjny orzekający o wydaniu zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, w dniu 9 lutego 2010 r. Prezydent W. wydał zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w sklepie „Delikatesy J.” przy A. [...] na okres od 9 lutego 2010 r. do 8 lutego 2012 r.

W 2006 roku Prezydent Miasta W. wydał zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzącemu lokal „B. S.” przy A.[...], a w 2010 roku prowadzącemu sklep ogólnospożywczy „E.” również przy A.[...].

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 8 lutego 2010 powód był pozbawiony możliwości sprzedaży w swoim sklepie napojów alkoholowych o zawartości 4,5 % alkoholu oraz piwa, w związku z czym utracił wielu klientów, kondycja sklepu znacznie się pogorszyła i drastycznie zmalały zyski ze sprzedaży całego asortymentu, natomiast bliźniaczy sklep odnotował w tym czasie wzrost sprzedaży.

Pismem z dnia 27 lipca 2010 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 259 726,47 zł tytułem naprawienia szkody wyrządzonej decyzją z dnia 17 stycznia 2008 r., odmawiającą wydania zezwolenia.

Odnosząc się do zarzutu braku legitymacji biernej pozwanej Gminy, Sąd Okręgowy podkreślił, że, zgodnie z art. 16 ust. 2 Konstytucji, samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej i przysługującą mu część zadań publicznych wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jedn. tekst: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm. – dalej: „u.w.t.p.a.”), wydawanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych należy do kompetencji organów samorządu terytorialnego. Roszczenie powoda pozostaje tym samym w związku z wykonywaniem władzy publicznej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Przyjęcie, że odpowiedzialność za szkodę ma ponosić organ wyższej instancji byłoby sprzeczne z art. 417 § 1 k.c. i oznaczałoby, że jednostka samorządu terytorialnego wykonując zadania własne z zakresu władzy publicznej nie ponosi za nie odpowiedzialności. Poza tym odpowiedzialność za wydanie niezgodnej z prawem decyzji administracyjnej nie jest uzależniona od wydania decyzji ostatecznej, natomiast negatywne skutki decyzji z dnia 17 stycznia 2008 r. powstały już z chwilą jej

wydania, a nie dopiero z chwilą utrzymania w mocy przez organ drugiej instancji. Konkludując Sąd Okręgowy uznał podniesiony zarzut braku legitymacji biernej za nieuzasadniony.

Niezgodność z prawem decyzji z dnia 17 stycznia 2008 r. została, zdaniem Sądu Okręgowego, stwierdzona „...we właściwym postępowaniu...”, o którym mowa w art. 417¹ § 2 k.c., a prejudykatem jest wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego uchylający tę decyzję. Dokonując wykładni art. 417¹ § 1 k.c., art. 156 – 159 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (jedn. tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2013 r., poz. 267 – dalej: „k.p.a.”) i art. 287 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (jedn. tekst: Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm. – dalej: „Pr.p.s.a.”), Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że dochodzenie odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. nie jest uzależnione od dalszych losów postępowania administracyjnego po wyeliminowaniu wadliwej decyzji, gdyż przepis ten nie wymaga dodatkowej przesłanki w postaci umorzenia postępowania, o której mowa w art. 287 pkt 1 Pr.p.s.a.

Decyzja Prezydenta W. z dnia 17 stycznia 2008 r. została – zdaniem Sądu – wydana z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ pozytywna opinia komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy miała charakter wiążący, a poza tym w tym samym czasie Prezydent W. wydał analogiczne zezwolenia osobom prowadzącym działalność również przy A.[...]. Powód natomiast w związku z wydaniem decyzji niezgodnej z prawem utracił korzyści w kwocie 213 793,96 zł.

Apelację pozwanej od tego wyroku Sąd Apelacyjny oddalił wyrokiem z dnia 10 września 2012 r., aprobując ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i – co do zasady – również ich ocenę prawną. Podkreślił, że w świetle art. 417¹ § 2 k.c. do uwzględnienia roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej niezgodną z prawem decyzją administracyjną nie jest konieczne ustalenie, że została ona wydana z rażącym naruszeniem prawa, wystarczy, że jest niezgodna prawem.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego pozwana, powołując się na podstawę określoną w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy

temu Sądowi do ponownego rozpoznania ewentualnie o orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództwa. Wskazała na naruszenie art. 417¹ § 2 w związku z art. 417 § 1 k.c. przez przyjęcie, że odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną wydaniem w dniu 4 marca 2008 r. ostatecznej decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. ponosi pozwana Gmina, a nie organ, który wykonując władzę z mocy prawa, wydał decyzję, tj. Skarb Państwa – Samorządowe Kolegium Odwoławcze.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podniesiony przez skarżącą zarzut naruszenia art. 417¹ § 2 w związku z art. 417 § 1 k.c. dotyczy problematyki podmiotowego zakresu odpowiedzialności za szkody wyrządzone przy wykonywaniu władzy publicznej. Stosownie do art. 417 § 1 k.c., za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przepis ten – jak podkreśla się w doktrynie – nie tylko statuuje zasadę odpowiedzialności za szkody wyrządzone przy realizacji czynności o charakterze władczym, ale także określa wszystkie przesłanki tej odpowiedzialności oraz ustala zakres podmiotowy stosunku obligacyjnego, który powstaje z mocy ustawy w chwili wyrządzenia szkody przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Artykuł 417¹ k.c. dotyczy natomiast sytuacji szczególnych, w których źródłem szkody są wskazane w nim zdarzenia, przepis ten nie określa jednak wszystkich przesłanek odpowiedzialności. Z tej przyczyny przy ustalaniu odpowiedzialności za szkody wyrządzone wydaniem prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji administracyjnej trzeba odwołać się do regulacji zawartej w art. 417 § 1 k.c.

W art. 417 § 1 k.c. podmiotowy zakres odpowiedzialności odszkodowawczej został określony funkcjonalnie, jest w nim bowiem mowa o szkodzie będącej następstwem wykonywania władzy publicznej. Oznacza to, że odpowiedzialność tę ponosi Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna, jeżeli wykonuje z mocy prawa władzę publiczną. Wykonywanie tej władzy polega na realizacji kompetencji władczych określonych w Konstytucji oraz innych przepisach prawa i z reguły łączy się z możliwością władczego kształtowania

sytuacji jednostki. W art. 417 § 1 k.c. przyjęto zasadę, że za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiada ta osoba prawna, z którą związana jest jednostka organizacyjna bez osobowości prawnej lub osoba fizyczna wykonująca uprawnienia władzy publicznej. Konieczne jest więc ustalenie właściwej *statio fisci* lub *statio communis* lub osoby fizycznej indywidualizującej osobę prawną, której będzie można przypisać odpowiedzialność.

Zdarzeniem, z którym w art. 417¹ § 2 k.c. związany został obowiązek naprawienia szkody jest wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji. W grę może wchodzić odpowiedzialność każdego z podmiotów wskazanych w art. 417 § 1 k.c., czyli Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego lub innej osoby prawnej. Konieczne jest więc ustalenie – na podstawie przepisów ustrojowych – statusu prawnego organu, który wydał prawomocne orzeczenie lub ostateczną decyzję.

Powód łączy odpowiedzialność pozwanej z wydaniem w dniu 17 stycznia 2008 r. przez Prezydenta Miasta W. decyzji odmawiającej zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, utrzymanej w mocy decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia 4 marca 2008 r. Zgodnie z art. 18 u.w.t.p.a., sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży. Jak wynika z art. 11a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm. – dalej: „u.s.g.”), wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest organem gminy. Gmina posiada osobowość prawną, a do zakresu jej działania należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, jeżeli nie są zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.g., gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Bardziej skomplikowany jest status prawny samorządowych kolegiów odwoławczych. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 kwietnia 1999 r., K 3/99, wyjaśnił, że „...SKO nie mają statusu organów konstytucyjnych, jednak z norm konstytucyjnych wynika pewne generalne ukierunkowanie regulacji ustawowej. W art. 78 Konstytucja RP gwarantuje prawo zaskarżania do drugiej instancji

orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Organami odwoławczymi o charakterze administracyjnym, i to wyposażonym nie tylko w uprawnienia kasatoryjne, lecz także reformatoryjne, w myśl art. 1 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. Nr 122, poz. 593 ze zm., ostatnio: Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1124), są samorządowe kolegia odwoławcze. Są one tym samym ustawowo dopuszczone do wykonywania kompetencji z zakresu zadań własnych samorządu terytorialnego. Konstytucja RP realizuje zasadę rozdziału administracji rządowej i samorządowej, wobec tego organem odwoławczym od aktów wydawanych w sprawach indywidualnych z zakresu zadań własnych przez organy jednostek samorządu terytorialnego nie może być organ administracji rządowej, z drugiej strony wzgląd na rzetelność i obiektywizm w rozpatrywaniu odwołań wymaga, aby organ odwoławczy był niezależny od organu pierwszej instancji. W świetle powołanej ustawy z dnia 12 października 1994 r. SKO nie są organami administracji rządowej nie tylko z racji występowania przymiotnika „samorządowe” w ich nazwie, lecz także przez to, że w wykonywaniu swych zadań nie podlegają organom administracji rządowej, a członkowie SKO w sprawowaniu funkcji orzeczniczych są związani wyłącznie przepisami powszechnie obowiązującego prawa (art. 21 ust. 1). Orzecznictwo SKO nie jest nawet poddane nadzorowi administracyjnemu z punktu widzenia legalności (art. 21 ust. 2 *a contrario*); kontrolę ich orzecznictwa sprawuje Naczelny Sąd Administracyjny na zasadach i trybie określonym przepisami ustawy z dnia 11 stycznia 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.). SKO służą zatem zapewnieniu dwuinstancyjności postępowania administracyjnego w ramach struktur samorządu terytorialnego, a ich działalność jest niezależna od administracji rządowej...” (zob. OTK 1999, nr 4, poz. 73).

Jak wynika z art. 3 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (jedn. tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856 ze zm. – dalej: „u.s.k.o.”), samorządowe kolegia odwoławcze są państwowymi jednostkami budżetowymi. Status taki potwierdzają także regulacje zawarte w art. 8, art. 9 pkt 3 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.). Z kolei z art. 1 ust. 1 u.s.k.o. i art. 18 pkt 1 k.p.a. wynika, że samorządowe kolegia odwoławcze są organami wyższego stopnia,

w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej należących do właściwości jednostek samorządu terytorialnego, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Nadzór nad działalnością administracyjną kolegiów sprawuje Prezes Rady Ministrów (art. 3a ust. 1 u.s.k.o.).

Uwzględniając przytoczone regulacje trzeba zgodzić się z poglądem wyrażanym w doktrynie, że samorządowe kolegia odwoławcze są organami *quasi sądowymi*, spełniają bowiem funkcje orzecznicze. Nie mogą one być uznane za organy określonej jednostki samorządu terytorialnego jako osoby prawnej (art. 165 ust. 1 Konstytucji RP) i nie reprezentują też wspólnoty samorządowej, którą tworzy z mocy prawa ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego (art. 16 ust. 1 Konstytucji RP). Są wyodrębnionymi strukturami organizacyjnymi, które pod względem ustrojowym należy zaliczyć do państwowych jednostek organizacyjnych. Takie ich usytuowanie prowadzi do wniosku, że w sprawie o naprawienie szkody wyrządzonej decyzją wydaną przez samorządowe kolegium odwoławcze, wymienione kolegium jest jednostką organizacyjną Skarbu Państwa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., III CZP 45/09, OSNC-ZD 2009, nr D, poz. 113).

W niniejszej sprawie trudność w ustaleniu podmiotu odpowiedzialnego za szkodę wyrządzoną przez wydanie ostatecznej decyzji jest spowodowana tym, że w pierwszej instancji decyzję wydał organ jednostki samorządu terytorialnego, a w drugiej organ *quasi sądowy* będący jednostką organizacyjną Skarbu Państwa. Trzeba jednak zauważyć, że w taki sposób ukształtowane zostało dwuinstancyjne postępowanie administracyjne. Jak wynika z art. 104 k.p.a., organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończy sprawę w danej instancji. Zgodnie z art. 127 k.p.a., od decyzji wydanej w pierwszej instancji służy stronie odwołanie tylko do jednej instancji, przy czym właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy. Organami wyższego stopnia w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego są natomiast samorządowe kolegia odwoławcze, chyba że ustawy szczególne stanowią inaczej (art. 18 pkt 1 k.p.a.).

Przyjmując odpowiedzialność pozwanej Gminy za szkodę wyrządzoną ostateczną decyzją odmawiającą zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, Sąd Apelacyjny podkreślił, że roszczenie powoda pozostaje w związku z wykonywaniem władzy publicznej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Uszło uwagi Sądu Apelacyjnego, że ocena ta może dotyczyć jedynie decyzji wydanej w pierwszej instancji, decyzja ta podlegała natomiast kontroli instancyjnej, której dokonało samorządowe kolegium odwoławcze, czyli jednostka organizacyjna Skarbu Państwa. Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny w powołanym wyroku z dnia 28 kwietnia 1999 r., K 3/99, samorządowe kolegia odwoławcze są organami odwoławczymi wyposażonym w uprawnienia zarówno kasatoryjne, jak i reformatoryjne. Wynika to także z art. 138 § 1 k.p.a., według tego przepisu bowiem organ odwoławczy wydaje decyzję, w której: 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo 3) umarza postępowanie odwoławcze. Samorządowe kolegium odwoławcze powinno więc zbadać nie tylko to, czy decyzja organu pierwszej instancji została wydana w postępowaniu przeprowadzonym zgodnie z przepisami postępowania administracyjnego, lecz także ocenić jej prawidłowość z punktu widzenia materialnego prawa administracyjnego. Odpowiedzialność odszkodowawcza przewidziana w art. 417¹ § 2 k.c. wiąże się z decyzjami ostatecznymi, czyli decyzjami, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 16 § 1 k.p.a.). Decyzja Prezydenta Miasta W. z dnia 17 stycznia 2008 r. stała się ostateczna dopiero z chwilą wydania w dniu 4 marca 2008 r. przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję. W tej sytuacji pozwana Gmina nie może ponosić odpowiedzialności za skutki decyzji wydanej w dniu 4 marca 2008 r. przez jednostkę organizacyjną Skarbu Państwa.

W świetle art. 417¹ § 2 k.c. źródłem szkody może być wydanie zarówno decyzji konstytutywnej, jak i deklaratoryjnej. Powszechnie przyjmuje się, że decyzja o charakterze konstytutywnym tworzy, zmienia lub znosi stosunki administracyjnoprawne i działa *ex nunc*, natomiast decyzja o charakterze

deklaratoryjnym stanowi jedynie potwierdzenie skutków prawnych wynikających z ustawy i działa *ex tunc*. W niniejszej sprawie chodziło o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, czyli o wydanie decyzji o charakterze konstytutywnym. Nie można w związku z tym podzielić poglądu Sądu Apelacyjnego, że negatywne skutki decyzji z dnia 17 stycznia 2008 r. powstały już z chwilą jej wydania. Powód mógłby bowiem rozpocząć sprzedaż napojów alkoholowych dopiero z chwilą, w której decyzja zezwalająca na prowadzenie sprzedaży stałaby się ostateczna.

Konkludując, trzeba stwierdzić, że podniesiony przez skarżącą zarzut naruszenia art. 417¹ § 2 w związku z art. 417 § 1 k.c. jest uzasadniony. W tej sytuacji konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację (pkt 1) oraz orzekającej o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 2) i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. W pozostałej części, dotyczącej zawartego w zaskarżonym wyroku postanowienia oddalającego zażalenie powoda na postanowienie Sądu pierwszej instancji o kosztach procesu, skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu, jako niedopuszczalna.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 i art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.